ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

Nr 85 | **Październik 1938** | **Rok VIII**

Prosimy dokładnie przejrzeć nasze oferty na następnych stronach!

OSTATNIA NOWOŚĆ!

BLOCZKI STRATOSFERYCZNE

z okazji lotu do stratosfery **„Gwiazdy Polski"** wartości 0.75 + 1.25 (dopłata przeznaczona na rzecz Komitetu Stratosferycznego.

Oferujemy póki zapas starczy:

bloczek niestemplowany 2.75
bloczek stempl. specj. kasownikiem pamiątk. 3.50
bloczek stempl., na oryg. liście, cena na zapytanie

Ceny w zł netto, należność płatna wyłącznie z góry na P. K. O. 208 547. Zamówienia bez got. traktować będziemy jako nieistniejące. Oferta bez zobowiązania.

WEDŁUG OFICJALNEGO KOMUNIKATU MINISTERSTWA NAKŁAD WYNOSI

TYLKO 60.000 BLOCZKÓW

DLATEGO TYLKO ODWROTNE ZAMÓWIENIE MOŻE ZAPEWNIĆ DOSTAWĘ

Witkowski jest tani

BO DOSTARCZA NIE TYLKO ZNACZKI PO UCZCIWYCH NISKICH CENACH, ALE PRZEDE WSZYSTKIM ODPOWIADA ZA ICH JAKOŚĆ I PRAWDZIWOŚĆ

Tania Sprzedaż Na Początek Sezonu

Mimo niskich cen udzielamy na ceny podane na tej stronie

5% przy zakupie powyżej 20.— zł 10% rabatu

AUSTRIA

1935 Dzień matki - - 1 w. ⊙ —,45
dto - - - - - - 1 ,, x —,60
dto w czworobloku x 2,50
1936 Dobroczynne - - 3 ,, ⊙ 2,50

ANGLIA

1937 Koronacyjny $1^1/_2$ d 1 w. x —,30
dto 4 szt. w czworobloku - - - x 1,20

JERZY VI 1937 r 0,5 d — 2,5 d x 1 seria —,75
w czworobloku 4 serie 2,75

1935 Srebrny jubileusz 4 w. ⊙ —,80

ALBANIA

1927/8 Poszukiwane wysokie wart. Michla mk 50,—
OKAZJA! 11 sztuk x 17,50

BAWARIA

9 Kreuzer 1939 z fałdą w papierze, poza tym ładne egzemplarze Mi Nr 5, mk 12,— - - - - 2,50

BUŁGARIA

1938 Gospodarcze, Piękne rysunki
Róże - - - 2 w. x —,55
Kłosy i Kury 4 ,, x —,30
Winogrona - 2 ,, x —,60
1935 Wł. Warneńczyk na oryginal. liście z kasownikiem pamiątk. MAŁY NAKŁAD. 5 w. 8,75

Czechosłowacja

1937 PURKYNE 20 hal i 1 kor 2 w. x —,60
to samo lecz 50 hal z przyczepką 2 w. x —,90

1938 ARRAS 1 i 2 kor 2 w. x 1,40
Niestemplowane rzadkie (Mi mk 3,75)

1938 LEGIONY WE WŁOSZECH i FRANCJI - - 2 w. x —,30

1919 LEGIONOWE - 6 w. x —,30

Dania

1935 ANDERSEN - 6 w. ⊙ —,35
1936 THULE 25 öre Mi Nr 5 mk 1,25 - - - - - - - ⊙ —,40

Finlandia

1938 ŻOŁNIERZ FRONTOWY $2+1/_2$ mk - - 1 w. x —,70

Grecja

1926 bloczek lotniczy - - x 8 —
1936 CZERW. KRZYŻ 2 w. x —,20
1914 DOBROCZYNNE 2 w. x —,20

RÓWNIEŻ DLA CIEBIE znajduje się coś odpowiedniego **W OFERTACH**

Gdańsk

1921 OKRĘT 10 i 80 fen dziurkow. Mi 4, 57 mk 1,15 2 w. x —,35
dto ząbkow. 25 i 40 fen, rzadkie Mi 63, 64 mk 1,85 —,45
1927/34 3 niestempl. poszuk. wartości 3, 6/7 i 7 fen Mi Nr 216, 236, 240 mk 1,65 - - 3 w. x —,50

Gdańsk

1921 HERBY 5 fen—3 mk 1 kompl. seria Mi Nr 73-86, mk 8,60 14 w. x 2,40
920 LOTNICZE 40 fen — 1 mk Mi 50-52 mk 4,50 3 w. x 1,50
1935 dobroczynne „POMOC ZIMOWA" Mi Nr 256/8, mk 4,— 3 w. x 1,25
1938 SCHOPPENHAUER (poszukiwane) Mi Nr 281-83, mk 6,50 3 w. x 1,95
1934/7 3 fen-1 g, Mi Nr 193-201, 212, 214—216, mk 3,60 13 w. ⊙ —,95
1923 PROWIZORIA 100-300 milion. 3 w. x —,20
1923 DOPŁATNE prowizoria 5000/50 —50.000/500 Mi 26-28, —,75 3 w. x —,30

Holandia

poszukiwane serie

1937 JAMBOREE, kpl 3 w. ⊙ —,95
1936 POMOC ZIM kpl. 4 w. ⊙ 1,25

Hiszpania

1935/6 M. de Jovellanos 30 c P. Iglesias 45 c 2 w. x —,65
1931 Kurier Pocztowy Panamerykański 5c — 4 pes. „Official" 9 w. x 2,75
dto lotnicze „OFFICIAL" do 1 pesety - - 5 w x 1,25

Nie zapominajcie zawsze dołączyć **zamówienie zapasowe**

125 lecie BROSEN Mi 259-261 mk 4,— seria 3 w. x 1,50

Okazja dla specjalisty

50 serii w oryg. ark. Mi mk 200,— —,75

Okazja wyjątkowa — ceny i rabat ważne tylko do 15. X. 38.

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

MIESIĘCZNIK

POŚWIĘCONY SPRAWOM FILATELISTYKI

Prenumerata: kwartalna 1.50, półroczna 2.75, roczna 5.50, zagranica cały rok zł 7.—

Wszelkie wpłaty za prenumeratę należy uiszczać zapomocą pocztowych przekazów rozliczeniowych z dopiskiem: ADMINISTRACJA „IL. WIAD. FIL." — kartoteka № 80

Korespondencję dotyczącą Redakcji i Administracji „Il. Wiad. Fil." należy nadsyłać oddzielnie. Rękopisów nie zwracamy. Artykułów nie honorujemy.

Nr 85 PAŹDZIERNIK 1938 **Rok VIII**

Prof. Stan. Mikstein — Kraków

Technika powielania na cynku

W niniejszym artykuliku stosownie do zapowiedzi z Nr 80 Ilustr. W. Fil. pozwolę sobie zaznajomić czytelników nieco szczegółowiej z autograficznym powielaniem na cynku, jako bardzo ciekawą techniką, obecnie już w znacznej części zarzuconą.

Ta technika powielania dawniej szeroko stosowana w różnych instytucjach, dzisiaj już prawie zupełnie wyparta z użycia przez nowoczesne maszyny do pisania, opalografy, szapirografy i tp., ostała się tylko częściowo w litografii, gdzie w miejsce bardzo drogich kamieni litograficznych o dużych powierzchniach, używa się dość często płyt lub grubszych blach cynkowych. Jednakowoż i tutaj nastąpiło wiele uproszczeń i ulepszeń, wszystkie bowiem pomoce dawniej samoistnie preparowane dziś są do nabycia gotowe w handlu. Celem jednakowoż dokładnego zrozumienia przedstawię również i sposoby przygotowywania tych pomocy, przede wszystkim więc tuszu i papieru autograficznego.

Tusz autograficzny można otrzymać przez stopienie aż do zapalenia 10 części wosku pszczelnego, 8 cz. mydła i 5 cz. łoju. Po zapaleniu się tej mieszaniny dodaje się jeszcze 16 cz. szelaku i 8 cz. krwi smoczej (Drachenblut), która nadaje temu tuszowi barwę ciemnobrązową. Po 5 minutach gasi się ogień a po ostygnięciu formuje się z tej masy gałki, które rozpuszczone w wodzie przegotowanej w stosunku 1 do 8, dają gotowy do użytku tusz autograficzny.

Jako papieru można użyć zwykłego cienkiego papieru bardzo dobrze klejonego, jednak celem dokładnego przenoszenia nawet bardzo cienkich i delikatnych rysunków lepiej jest używać papieru powleczonego specjalną masą, do przygotowania której służą trzy przepisy. Pierwszy przepis: 2 części kleju, 1 cz. gumy tragantowej i $^1/_2$ cz. gumiguty na dwa dni naprzód w wodzie rozpuścić. Krochmalu 4 części gotować, a po zagotowaniu dodać poprzednio przygotowane roztwory, oraz 1 cz. dobrze sproszkowanej kredy. Ciągle mieszając gotować tę mieszaninę tak długo aż utworzy jednolitą masę, która po ostudzeniu i przecedzeniu przez gęste płótno służy do powlekania białego

papieru. Drugi przepis: 2 cz. ałunu i 1 cz. gumiguty rozpuszcza się w dwu odrębnych naczyniach w ciepłej wodzie, potem wlewa się je do 30 cz. gotującego krochmalu. Po ostudzeniu tej masy i przecedzeniu przez płótno otrzymuje się masę gęstą służącą do powlekania papieru. Trzeci przepis podaje skład 2 cz. krochmalu, 1 cz. kleju i 6 cz. bieli krymskiej, również odpowiednio rozpuszczonych, zgotowanych i przecedzonych.

Obecnie dostaje się w handlu gotowy tusz i papier autograficzny, tak że odpada żmudne przygotowywanie tych pomocy. Takim tuszem wygotowuje się na tym spreparowanym papierze dotyczący rysunek. Po wyschnięciu tuszu cały papier ze znajdującym się na nim rysunkiem wkłada się między wilgotne bibuły, aby papier dokładnie nasiąkł wilgocią a tym samym i masa powlekająca go, co właśnie ułatwia przeniesienie rysunku na powierzchnię cynku.

Płytę cynkową przygotowuje się w następujący sposób: przede wszystkim trzeba ją doskonale odczyścić przez zeszlifowanie drobnym proszkiem szmirglowym przy pomocy płaskiego korka. Po wyczyszczeniu jej, przykłada się do niej papier autograficzny poprzednio zwilżony między mokrymi bibułami w ten sposób, by rysunek znajdujący się na nim dotykał płyty. Na papier ten kładzie się glansowaną tekturę i cały ten układ: płyta — papier z rysunkiem — oraz tektura, przepuszcza się między walcami prasy autograficznej. Pod naciskiem tych walców ze zwilżonego papieru autograficznego przenosi się wykonany na nim rysunek na płytę cynkową. Po wyjęciu z prasy autograficznej odejmuje się glansowaną tekturę, papier rysunkiem jeszcze przyklejony do płyty cynkowej zwilża się kilkakrotnie gąbką silnie nasyconą wodą, a następnie delikatnie odejmuje tak, aby pismo czy rysunek pozostały już na płycie. W ten sposób zostaje rysunek przeniesiony na płytę cynkową. Teraz koniecznym jest z jednej strony utrwalenie rysunku na płycie cynkowej a z drugiej uczynienie powierzchni płyty niepokrytej rysunkiem zupełnie niewrażliwą i nieprzyjmującą farby drukarskiej. Uzyskujemy to przez odpowiednie działanie chemiczne albo t. zw. solą „Streckera“ lub też solą „Zeka“ z dodatkiem roztworu gumy arabskiej.

Po utrwaleniu rysunku na płycie cynkowej powleka się ją farbą drukarską przy pomocy walca skórzanego: farba zatrzymuje się tylko na powierzchni czy też liniach samego rysunku, reszta bowiem płyty nie przyjmuje jej zupełnie.

Odbitki czyli druki otrzymuje się przez położenie papieru na tej płycie cynkowej po powleczeniu jej farbą drukarską, nakryciu go glansowaną tekturą a następnie przepuszczenie tego układu między walcami prasy autograficznej, w której pod silnym naciskiem część farby z rysunku na płycie przylega do przyłożonego papieru i tworzy na nim dokładną pozytywną odbitkę.

Jako źródła do powyższych opisów techniki autograficznej użyłem dzieła Aleksander Waldow Illustrierte Enzyklopädie der graphischer Künste, Leipzig 1884, tudzież informacji udzielonych mi w zakładzie litograficznym P. Zielińskiego w Krakowie.

Znając tedy technikę druku autograficznego powrócimy jeszcze do pewnych cech nadruków na znaczkach $10/7^1/_2$ fen. II. wydania, które według wszelkiego prawdopodobieństwa wykonano właśnie tą techniką.

Jak już poprzednio w nr 80 I. W. F. pisałem, charakterystyczną cechą tych nadruków jest występowanie na ich powierzchni smug i plam, skutkiem nierównomiernego rozłożenia farby drukarskiej. Miejsca o nadmiernej ilości farby wykazują połysk i ciemniejszy odcień inne sąsiednie są matowe o jaśniejszym odcieniu. Jednym z głównych powodów występowania tych smug i plam jest nierównomierne pokrycie powierzchni pierwotnego rysunku tuszem auto-

graficznym przy rysowaniu: miejsca, które w rysunku na papierze względnie wprost na płycie zostały pokryte większą ilością autograficznego tuszu, posiadają zdolność nie tylko przyjmowania większej ilości farby drukarskiej przy nadawaniu jej na płytę walcem skórzanym, ale i skutkiem tego zdolność silniejszego jej oddawania na odbitki. Przy słabszym nadaniu farby drukarskiej jak również w miarę zużycia formy wszystkie miejsca przyjmują i oddają w jednakowym stosunku coraz to mniej tej farby na odbitki. Wtedy też miejsca pierwotnie przy rysowaniu silnie pokryte tuszem autograficznym jeszcze posiadają zdolność oddawania farby na odbitki, miejsca zaś słabiej pokryte tuszem autograficznym przestają już przyjmować i oddawać, a skutkiem tego w odbitkach na płaszczyznach mających być pokrytymi farbą drukarską pozostają puste miejsca.

Otóż takie puste miejsca niepokryte farbą drukarską występują bardzo często w nadrukach cyfr „10" na $10/7^1/_2$ fen. znaczku wydania gnieźnieńskiego.

Na załączonym rysunku 1 widzimy nadruk dwóch znaczków 14-stych pochodzących z dwu różnych arkuszy. Kierunek pionowy smug oddających farbę w tym pozornym uszkodzeniu cyfry „0" po lewej stronie wskazuje silniejsze nasycenie tuszem autograficznym przy wykonywaniu rysunku czy też wypełnianiu zarysu już na płycie cynkowej a więc kierunek prowadzenia pióra i jego ciągi.

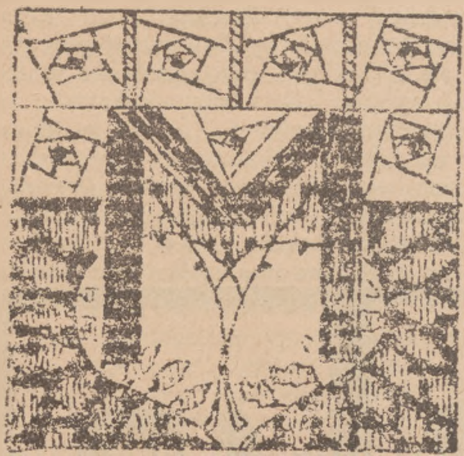
Rycina 1. (Nadruk 14 znaczka)

W rysunku drugim mamy znów reprodukowane dwa znaczki 15-te także z dwu różnych arkuszy. Tutaj znowu widzimy białe smugi, a więc odpowiadające mniejszemu pokryciu tuszem autograficznym, które to miejsca odpowiadają miejscom pomiędzy dwoma sąsiednimi ciągami pióra.

Niestety samych smug występujących na powierzchni cyfr „10" nie da się zreprodukować w druku kreskowym, reprodukcja zaś w druku siatkowym nawet przy dużym powiększeniu zacierałaby ich ostrość.

Rycina 2. (Nadruk 15 znaczka)

Rycina 3.

Na rycinie 3 jest podany w powiększeniu inicjał,, M" z druku wykonanego autografią na cynku przez woźnego magistratu miasta Przemyśla w 1912 r. Druk ten podpisany przeze mnie służył mi właśnie do celów porównawczych przy badaniu nadruków tego wydania. Jak z porównania tej reprodukcyj z rycinami 1 i 2 jest widocznym, cechy tak tego inicjału jak im poprzednich cyfr ,,10" są indentyczne, w szczególności

a) nierówne brzegi powierzchni pokrytych farbą, co przy cienkich liniach wywołuje ich niejednostajną grubość a nawet przerwy oraz,

b) że większe powierzchnie które powinny być pokryte farbą całkowicie wykazują jednak białe plamy i smugi wskazujące kierunek prowadzenia pióra i nierównomierny rozkład tuszu autograficznego (oba wewnętrzne ukośne ramiona litery ,,M").

Technika autografii na cynku jest nadzwyczajnie zbliżoną do powielania na opalografie, stąd też i cechy odbitek opalograficznych są prawie że indentyczne z cechami odbitek zrobionych na cynku, a ktokolwiek pracował z opagrafem to musiał się spotkać z powyżej omawianymi zjawiskami.

ZNACZKI POLSKIE

Zarządzenie Ministra Poczt i Telegrafów

z dnia 5 września 1938 r. w sprawie opłat i warunków przewozu listów i kartek balonem strat.

Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie. (Dz. U. R. P. Nr 63 poz. 481 z 1933 r.) zarządzam co następuje:

§ 1. Dopuszcza się do przewozu balonem odbywającym pierwszy polski lot do stratosfery listy i kartki pocztowe.

Przyjmowane będą jedynie listy i kartki pocztowe o wadze nie przekraczającej 5 gramów, wydane specjalnie w tym celu przez Komitet Organizacyjny lotu do stratosfery.

§ 2. Jednolita opłata taryfowa za listy i kartki wymienione w § 1 do wagi 5 gramów, wynosić będzie 75 groszy.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 września 1938 r.

Minister Poczt i Telegrafów:

(—) **E. Kaliński.**

Zarządzenie Ministra Poczt i Telegrafów

z dnia 5 września 1938 r. w sprawie wydania znaczka opłaty wartości 75 gr.

Na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr 63 poz. 481 z 1933 r.) zarządzam co następuje:

§ 1. Wydaje się i wprowadza do obiegu i sprzedaży znaczek pocztowy opłaty wartości 75 gr w oddzielnym arkuszu z okazji pierwszego polskiego lotu do stratosfery.

Znaczek wymieniony przedstawia rysunek stratostatu na tle gór.

Na znaczku o wymiarze 25,5×62,5 mm w górnej jego części umieszczony jest ciemny napis „Polska“, zaś z lewej strony balonu w linii pionowej znajduje się również ciemny napis: „Lot do stratosfery 1938“. W lewym i prawym dolnych kątach znaczka widnieje jego wartość — „75“ a między liczbami pośrodku ciemny napis „GROSZY“.

Arkusz, w którego układzie znajduje się opisany wyżej znaczek perforowany posiada wymiar 76×125 mm i tłoczony jest na papierze białym podgumowanym. Na lewej bocznej płaszczyźnie arkusza umieszczony jast napis pionowy „Pierwszy polski lot do stratosfery“ zaś z prawej strony płaszczyzny napis: „Dolina Chochołowska, wrzesień 1938“. W dolnym rogu arkusza znajduje się napis „Cena 2 zł“.

Kolor znaczka i napisów na arkuszu jest fioletowy.

§ 2. Cena sprzedaży znaczka w arkuszu wynosi kwotę 2 zł, różnica zaś między ceną nominalną znaczka, a ceną jego sprzedaży, przeznaczona jest na rzecz Komitetu organizującego pierwszy polski lot do stratosfery.

§ 3. Sprzedaż wymienionego znaczka odbywać się będzie w urzędach pocztowych które ustali Ministerstwo Poczt i Telegrafów odrębnym zarządzeniem.

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15-go września 1938 r.

Minister Poczt i Telegrafów:

(—) **E. Kaliński**.

Konkurs na nowy znaczek.

W niektórych dziennikach ukazała się wiadomość, że Ministerstwo P. i T. upoważniło Światowy Związek Polaków z Zagranicy do rozpisania konkursu na projekt nowego znaczka pocztowego jaki ukaże się w przyszłym roku z okazji III Zjazdu Polaków z Zagranicy w Warszawie. Znaczek ten ma symbolizować łączność wszystkich Polaków na świecie i będzie posiadał napis „POLSKA, III ZJAZD POLAKÓW z ZAGRANICY WARSZAWA 1939“. Rozmiar samego obrazka wyniesie 22×40 mm, a całego znaczka 25½×43 mm. Jaką będzie posiadał wartość nominalną dotychczas nie wiadomo.

NOWOŚCI

EUROPA

HOLANDIA. Serię znaczków dopłatnych uzupełniono w końcu lipca nową wartością.

Znaczek dopłaty:

8 c — jasnoniebieski

Z okazji 40-lecia panowania królowej Wilhelminy ukazały się znaczki okolicznościowe.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

1½ c — szaroczarny 5 c — pomarańczowy 12½ c — niebieski

FRANCJA. Z okazji pobytu angielskiej pary królewskiej w Paryżu wydano znaczek pamiątkowy.

Znaczek opłaty (pamiątkowy):

1.75 fr — niebieski

Oprócz tego ukazał się zapowiedziany znaczek dobroczynny z dopłatą na odbudowę katedry w Reims.

Znaczek opłaty (dobroczynny):

65+35 c — ultramaryna

Równocześnie ukazał się znaczek z dopłatą na rzecz reemigrantów francuskich z Hiszpanii.

Znaczek opłaty (dobroczynny):

65+60 c karminowy

LITWA. Z okazji Pierwszej narodowej Olimpiady Litewskiej wydano serię znaczków okolicznościowych.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

5+5 c — ciemno i jasnozielony	30+10 c — ciemno i jasnonieb.
15+5 c — ciemno i jasnopomar.	60+15 c — „ i jasnobrun.

Ta sama seria ukazała się również z okolicznościowym nadrukiem.

BELGIA. Obiegowe znaczki za 10 i 70 c. przez odpowiedni nadruk zmieniono na urzędowe.

Znaczki urzędowe:

10 c — oliwkowy 70 c — brunatny

ANDORA, POCZTA FRANCUSKA. Nowowydana seria w odmiennych kolorach składa się z 8 wartości.

Znaczki opłaty:

30 c — czerwony	80 c — jasnozielony
35 c — ciemnozielony	1 fr — czerwony
55 c — purpurowy	1.75 fr — ultramaryna
60 c — brunatny	2.15 fr — purpurowy

JUGOSŁAWIA. Seria dobroczynna, którą reprodukujemy ukazała się dokładnie w d. 1 sierpnia.

Znaczki (dobroczynne):

1+1 d — zielony	2+2 d — brunatny
1.50+1.50 d — czerwony	3+3 d — niebieski

GDAŃSK. O tym samym rysunku jak w r. 1935 ukazały się nowe znaczki lotnicze.

Znaczki lotnicze:

10 fen — czerwony	20 fen — zielony

GRECJA. Znaczek za 20 lepta, dopłatny zmieniono na fiskalny przez nadruk nowej wartości i słowa „PRONOIA".

Znaczek fiskalny:

50/20 lepta — szary

HISZPANIA — RZĄD NARODOWY. Ukazały się tu dwie serie znaczków dobroczynnych, każda 5 wartości, z dopłatą na rzecz armii i marynarki. Po dwie wartości z powyższych mają te same rysunki.

Znaczki opłaty (dobroczynne):

2 c — fioletowy	2 c — fioletowy
3 c — niebieski	3 c — niebieski
5 c — szary	5 c — szary
10 c — zielony	10 c — zielony
30 c — cynobrowy	30 c — cynobrowy

Dla Wysp Kanaryjskich wydrukowano 3 znaczki okolicznościowe lotnicze.

Znaczki lotnicze (okolicznościowe):

5 c — zielony, nadruk czarny	10 c — pomarańczowy, nadruk czerw.

15 c — czerwony, nadruk czarny

WĘGRY. Dla uczczenia św. Stefana patrona Węgier, wydano serię znaczków dobroczynnych w dniu 12 sierpnia br. składającą się z 7 wartości.

Znaczki opłaty (dobroczynne):

6+ 6 f — ciemnozielony	32+32 f — łupkowoniebieski
10+10 f — btunatnolila	40+40 f — niebieski
16+16 f — brunatny	50+50 f — ciemnofioletowy

20+20 f — pomarańczowoczerwony

TURCJA. W dniu 20 sierpnia z okazji VIII targów w Smyrnie ukazały się znaczki.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

10 p — brunatny
30 p — fioletowy
2½ p — zielony
3 p — pomarańczowy
5 p — oliwkowy
6 c — jasnobrunatny
7½ c — ceglastoczerwony
8 c — czerwonawobrunatny
12 c — karminowy
12½ c — niebieski

ZAMORZE.

ADEN. Niżej wyszczególnione znaczki wydano w odmiennym kolorze:

Znaczki opłaty:

½ a — zielony
¾ a — brunatny
1 a — niebieski
1½ a — czerwony

AUSTRALIA. Nowowydane znaczki dopłatne wykonano w nieco odmiennym rysunku.

Znaczki opłaty:

½ d — zielony i różowy
1 d — „ „
2 d — „ „
3 d — „ „
4 d — „ „
1 sh — „ „

BAHAMA. Serię z Jerzym VI uzupełniono wyższymi wartościami.

Znaczki dopłaty:

1 sh — zielony
1 Ł — zielony i czarny

CHILE. Ostatnio ukazały się dwa znaczki pamiątkowe.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

80 c+2.20 p — zielony i czerwony
3.60 p+6.40 p — czerwony i zielony

CURAÇAO. Z okazji jubileuszu królowej Wilhelminy wydano znaczki pamiątkowe.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

1½ c — szarofioletowy
6 c — pomarańczowy
15 c — niebieski

DOMINICA. Seria znaczków z Jerzym VI składa się z 10 wart.

Znaczki opłaty:

½ d — zielony i brunatny
1 d — czerwony i szary
1½ d — purpurowy i zielony
2 d — łupkowy i czerwony
2½ d — niebieski i purpurowy
3 d — brunatny i oliwkowy
6 d — ciemnoniebieski i zielony
1 sh — oliwkowy i ciemnonieb.
2 sh — czerwony i czarny
5 sh — brunatny i niebieski

DOMINICA. Z okazji 100-lecia założenia tajnego związku „TRINITARIA“ wydano serię znaczków pamiątkowych.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

1 c — zielony
3 c — fioletowy
10 c — żółtopomarańczowy

GUATEMALA. Znaczek fiskalny 1927 r. otrzymał nadruk „1938“, w kolorze czerwonym.

Znaczek fiskalny:

1 c — oliwkowy

GWALIOR. Dwie wartości znaczków Indyj Ang. z Jerzym VI otrzymały nadruk nazwy kraju.

Znaczki opłaty:

1 a — brunatny
11/4 a — purpurowy

INDIE HOLENDERSKIE. Tu również uczczono 40-lecie panowania królowej Wilhelminy wydaniem znaczków pamiątkowych.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

2 c — purpurowy
10 c — czerwony
15 c — niebieski
20 c — zielony

JIND. Kilka wyższych wartości znaczków Indyj Ang. zaopatrzono nadrukiem.

Znaczki opłaty:

5 r — indigo i ciemnozielony
10 r — jasno i ciemnofioletowy
15 r — ciemnozielony i brunatny
25 r — ciemnofioletowy i łupkowy

KOLONIE PORTUGALSKIE. Z okazji podróży inspekcyjnej prezydenta, ukazały się znaczki pamiątkowe za 80 c — 1.75 c — i 20 e. Znaczki posiadają napis: „IMPERIO KOLONIAL PORTUGUES — PRIMEIRA VIAGEN PRESYDENCIAL AS COLONIAS — 1938“. a wydano je dla następujących kolonii: Angola, Macau, S. Tome, Indie Portugalskie, Timor, Mozambik.

LIBAN. Z okazji 10-lecia komunikacji lotniczej między Francją i Libanem, ukazał się znaczek pamiątkowy.

Znaczek lotniczy (pamiątkowy):

10 pi — karminowy

NOWA ZELANDIA. Nowy znaczek przedstawia podobiznę króla Jerzego VI.

Znaczek opłaty:

1½ d — brunatny

LIBERIA. Nowowydana seria znaczków lotniczych składa się z 10 wartości.

Znaczki lotnicze:

1 c — zielony
2 c — czerwonopomarańczowy
3 c — oliwkowozielony
4 c — pomarańczowy
5 c — ciemnoniebieski
10 c — fioletowy
20 c — brunatny
30 c — niebieskoszary
50 c — sepia
1 c — widnoniebieski

MAKAO. Wydano tu długą serię znaczków lotniczych.

Znaczki lotnicze:

1 a — czerwonopomarańcz. i czarny
2 a — fioletowy i czarny
3 a — pomarańcz. i „
5 a — niebieski i „
10 a — czekolad. i „
20 a — zielony i „
50 a — brunatny i „
70 a — karminowy i „
1 p — czerwony i „

MONTSERRAT. Tu również wydano serię znaczków z Jerzym VI, na których pod podobizną króla umieszczono krajobrazy.

Znaczki opłaty:

½ d — zielony
1 d — czerwony
1½ d — purpurowy
2 d — pomarańczowy
2½ d — niebieski
2 d — czekoladowy
6 d — fioletowy
1 sh — brunatnoczerwony
2/6 sh — ciemnoniebieski
5 sh — kremowy

MEKSYK. Z okazji 16-go Kongresu Miast ukazały się dwie serie znaczków pamiątkowych.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

5 c — brunatnopomarańczowy
10 c — czerwonopomarańczowy
30 c — czarny
5 c — oliwkowy
10 c — brunatny
20 c — brunatnolila

Znaczki lotnicze:

20 c — karminowy
40 c — jasnozielony
1 c — niebieski
20 c — fioletowy
40 c — zielony
1 p — jasnoniebieski

Równocześnie odbywał się 16-ty Kongres Rozbudowy Miast, co także upamiętniono wydaniem znaczków okolicznościowych opłatnych i lotniczych, z których ostatnie są dużego formatu.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

5 c — brunatny
5 c — oliwkowy
10 c — czarnobrunatny
10 c — pomarańczowy
20 c — fioletowobrunatny
20 c — czarny

Znaczki lotnicze:

20 c — karminoworóżowy
20 c — purpurowy
40 c — zielony
40 c — żółtozielony
1 p — ciemnoniebieski
1 p — łupkowy

MADAGASKAR. W dniu 6 lipca br. wydano serię znaczków z podobizną francuskiego kolonizatora Jana Laborde.

Znaczki opłaty:

35 c — zielony
55 c — lila
65 c — czerwony
80 c — brunatnolila
1 fr — karminoworóżowy
1.75 fr — niebieski
2.15 fr — brunatny

PANAMA. Z okazji otwarcia nowej szkoły w Santiago wydano znaczki pamiątkowe. Trzy znaczki ukazały się z nadrukiem nowej wartości i z napisem: „NORMAL DE SANTIAGO JUNIO 5. 1938“.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

2/ 2 c — różowy
7/30 c — fioletowy
8/15 c — zielony

PRZYLĄDEK JUBY. Znaczki lotnicze hiszpańskiego Marokka otrzymały nadruk: „CABO JUBY“.

Znaczki lotnicze:

5 c — brunatny
10 c — zielony
25 c — czerwony
40 c — zielonkawoniebieski
50 c — ziemistobrunatny
75 c — niebieski
1 p — oliwkowobrunatny
1.50 p — fioletowy
2 p — kasztanowobrunatny
3 p — czarny

PERU. Nowowydana seria znaczków opłatnych przedstawia różne rodzaje widoków.

Znaczki opłaty:

2 c — zielony
4 c — brunatny
10 c — pomarańczowy
15 c — ultramaryna
20 c — czerwonofioletowy
50 c — turkusowoniebieski
1 c — czerwonobrunatny
2 c — ciemnozielony

Oprócz tego ukazały się jeszcze dwa nowe znaczki lotnicze.

Znaczki lotnicze:
5 c — brunatny
15 c — sepia

PARAGWAJ. Znaczek lotniczy za 102 p wydano w odmiennym kolorze.

Znaczek lotniczy:
2 p. — pomarańczowy

Rownież w odmiennym kolorze wydano znaczek opłatny za 5 p.

Znaczek opłaty:
5 p — pomarańczowy

POŁUDN. ZACHODN. AFRYKA. Znaczek za 1 1/2 d wydany w r. 1937 zaopatrzono nadrukiem: „OFFICIAL — OFFISSIEEL".

Znaczek urzędowy:
1 1/2 d — brunatnolila

SURINAM. Tu również z okazji 40-lecia panowania królowej Wilhelminy ukazały się znaczki pamiątkowe.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):
2 c — szarofioletowy
7 1/2 c — pomarańczowy
15 c — niebieski

ST. KITTS-NEVIS. Seria z Jerzym VI składa się z następujących wartości:
1/2 d — zielony
1 d — czerwony
1 1/2 d — pomarańczowy
2 d — szary i niebieski
2 1/4 d — niebieski
3 d — czerwony i purpurowy
6 d — purpurowy i zielony
1 sh — zielony i czarny
2 sh — czerwony i czarny
5 sh — czerwony i zielony

SYRIA. Z okazji 10-lecia istnienia komunikacji między Francją i Syrią ukazał się znaczek pamiątkowy.

Znaczek opłaty (pamiątkowy):
10 pi — zielony

TIMOR. Podobnie jak w Makao ukazały się tu w tej samej ilości i kolorach znaczki lotnicze.

STANY ZJEDNOCZONE: Serię znaczków z prezydentami uzupełniono dalszymi wartościami z których ostatni posiada nominał 2 dol.

Znaczki opłaty:
4 c — róż.-lila (James Madison)
4 1/2 c — szary (biały dom w Waszyngtonie)
5 c — niebieski (James Monroe)
6 c — pomar.-czerw. (Adams)
7 c — sepia (Jackson)
8 c — oliwkowy (Van Buren)
9 c — ceglasty (Harrison)
10 c — ciemnożółty (Tyler)
11 c — niebieski (Pole)
12 c — jasnozielony (Taylor)
13 c — zielony (Fillmore)
1 d — jasnoziel. i czar. (Wilson)
2 d — jasnoziel. i czar. (Harding)

URUGWAJ. Z okazji zmiany taryfy pocztowej dla przewozu przesyłek lotniczych, wydano nową wartość.

Znaczek opłaty:
68 c — żółty

WENEZUELA. Z nowych znaczków ukazał się jeden opłatny i 4 lotnicze w odmiennych kolorach.

Znaczek opłaty:
40 c — czarny (zam. ciemnobrun.)

Znaczki lotnicze:
10 c — cynobrowy (zam. czerwony)
15 c — niebieski (zam. fioletowy)
25 c — żółtobrunatny (zam. nieb.)
40 c — ciemnobrunatny (zam. fiol.)

Oprócz tego wydano znaczek pamiątkowy z podobizną kompozytorki Teresy Carrena.

Znaczek opłaty (pamiątkowy):
25 c — niebieski

WYSPY DZIEWICZE. Seria znaczków z Jerzym VI składa się z 10 wart.

Znaczki opłaty:
1/2 d — zielony
1/2 d — szkarłatny
1 1/2 d — czerwonobrunatny
2 d — szary
2 1/2 d — niebieski
3 d — żółty
6 d — purpurowy
1 sh — brunatny
2/6 sh — sepia
5 sh — karminowy

Marian Nowina-Orlicki.

Poczta sowiecka w Armenii.

(Ciąg dalszy)

W styczniu 1922 roku sowiecki zarząd pocztowy wydał dla Armenii specjalne znaczki pocztowe, wykonane sposobem litograficznym, na białym papierze, klej biały, ząbkowane i cięte o następujących wartościach:

1	r	szarozielony
2	r	czarnooliwkowy
3	r	karminowy
5	r	czarnobrunatny
25	r	szarozielony
50	r	ceglastoczerwony
100	r	żółty
250	r	ciemnoniebieski
250	r	ultramaryna
500	r	lilabrunatny
1000	r	ciemnozielony
2000	r	oliwkowożółty
2000	r	cytrynowożółty
5000	r	ciemnobrunatny
10000	r	czerwonobrunatny
15000	r	czarnoniebieski
20000	r	czerwonokarminowy
20000	r	lilakarminowy
25000	r	niebieski
25000	r	brunatny

Wydanie to zostało wykonane z polecenia władz sowieckich w Konstantynopolu w tamtejszej drukarni, przy czym drukarnia ta jako zapłatę za wykonanie tych znaczków w myśl umowy miała prawo zatrzymać 40% całego nakładu dla sprzedaży poza granicami Armenii. Oprócz tego wydanie to miało dużo próbnych odbitek w różnych kolorach, dlatego też przy nabywaniu tych znaczków szczególniej u pokątnych handlarzy zaleca się dużą ostrożność.

Na znaczkach reprodukowano: 1 r 3 r 250 r emblematy sowieckie młot, sierp i gwiazdę pięcioramienną, 2 r 25 r 100 r i 20000 r zabytki starej kultury armeńskiej z Ani, 5 r ruiny Ani, starożytnego miasta królów Armenii nad rzeką Arpadżaj, rezydencji Bagratydów (od 961 r.), które było po dwakroć zdobywane, zaś w 1319 r. zostało zniszczone od trzęsienia ziemi, 500 r. tamtejszych chłopów idących do pracy na tle zaśnieżonych gór kaukaskich, 1000 r armeńskiego sprzedawcę ulicznego, 2000 r gmach poczty w Grywaniu, 5000 r zabytkową bramę, 10000 r kobietę armeńską z dzieckiem, 15000 r klasztor nad jeziorem Wan, 25000 r orzącego chłopa pod bibilijną górą Ararat, która jak wiadomo znajduje się na terenie Armenii u styku trzech państw Rosji, Turcji i Iranu.

Następne wydanie znaczków armeńskich również zostało wykonane sposobem litograficznym, na białym papierze, klej biały, wszystkie znaczki cięte o następujących wartościach i wymianach rysunku:

100	r	czerwony	36 × 25 mm
100	r	szaroczarny	36 × 25 mm
250	r	czerwony	22 × 34 mm
250	r	szaroczarny	22 × 34 mm
500	r	czerwony	36 × 25 mm
500	r	szaroczarny	36 × 25 mm
1000	r	czerwony	23 × 35 mm
1000	r	szaroczarny	23 × 35 mm
2000	r	czerwony	35 × 24 mm
2000	r	szaroczarny	35 × 24 mm
5000	r	czerwony	39 × 25 mm
5000	r	szaroczarny	39 × 25 mm
10000	r	czerwony	36 × 26 mm
10000	r	szaroczarny	36 × 26 mm
20000	r	czerwony	23 × 39 mm
20000	r	szaroczarny	23 × 39 mm

Na znaczkach reprodukowano: 100 r wieśniaczkę armeńską mielącą żyto, 250 r czarnego orła z rozwiniętymi skrzydłami, 500 r tamtejszego chłopa z zaprzęgiem z wołów wyruszającego do pracy, 1000 r nosiwodę, 2000 r stację armeńskiej kolei żelaznej, 5000 r jeźdźca na tle krajobrazu górskiego przejeżdżającego przez potok, 10000 r zabytki starej kultury Ani, 20000 r tamtejszego mieszkańca w górach.

To wydanie drukowane było również w Konstantynopolu i bez przedruków w obiegu pocztowym nie było. W zapasach władz pocztowych zostały się tylko znaczki wartości: 100 r. czerwony, 1000 r. szaroczarny, 2000 r. czerwony, 5000 r. szaroczarny i 10000 r. czerwony, wszystkie zatem pozostałe znaczki, były w całości pzedrukowane nową wartością w walucie złotej i z tej też przyczyny bez przedruku nowej wartości nie istnieją. Znajdujące się zatem w handlu znaczki te bez przedruku, nie mają żadnej wartości filatelistycznej. (Dokończenie nastąpi)

Dr. Stanisław Menhard, Brześc n/B.

Nalepki polskie.

(Ciąg dalszy)

Lp.	rodzaj	wymiary w mm	kolor	treść
10.	20 gr 50 gr 1 kor	26×34	czerwona granatowa czerwona	W okół orła polskiego, w owalu napis: „Polskie Drużyny Strzeleckie“, u góry „Komisja Skarbu“, na dole na wstędze wartości (1913).
11.	4	30×34	ceglasta	W rogach wartości, u góry „1863“, u dołu „1913“ - po bokach: „Kraków Int. W. P.“, w środku w prostokącie: stylizowany ptak (1913).
c) opieki nad młodzieżą:				
1.	4	32×26	czerwona	W owalu główki dwojga dzieci i napis: „Rada Opiekuńcza“, w rogach — wartości (Kraków 1910).
2.	5	28×34	czerwona	W rogach wartości, w środku popiersie Tadeusza Kościuszki, napis: „1910 na sztandar Towarzystwa Kościuszki we Lwowie“.
3.	2	28×36	zielona czerwona niebieska	W owalu głowa prof. Dra Jordana, w okół napis: „Towarzystwo Opieki nad młodzieżą szkół średnich na Dom im. Dra Jordana (1911)
4.	4	24×28	zielona	Głowa Skargi, w okół napis: „Na dom młodzieży rękodzielniczej im Piotra Skargi w Krakowie“ na dole w rogach — wartości (1912).
5.	2 h	32×46	niebieska zielona	Nauczyciel ze sztandarem, przed nim troje dzieci, napis: „Na dochód kolonii wakacyjnych w Krynicy“, u góry w rogach — wartości (1912).
d) organizacji:				
1.	1	20×24	niebieska	Czara z wężem, w rogach górnych — wartości, na dole „Towarzystwo Samopom. Lekarzy“ (1906).
	4	20×26	czerwona wiśniowa	jak wyżej.
2.	1	18×28	niebieska	Kobieta zbierająca owoce z drzew, napis: „Na fundusz Dra Jordana Związku Kraj. Lekarzy“, w górnych rogach — wartości (1907).
3.	10 gr	19×19	czerwona amarantawa	W elipsie „10 groszy“, poniżej 2 gałązki lauru, u góry: „P. P. S.“ (1908).
4.	5 h	16×14	czerwona	W czerwonym kole — dwie ręce w uścisku, trzymające młot, napis: „P. P. S. D. Galicji i Sląska“ (1908).
	8 h	16×14	czerwona	Jak wyżej, z przedrukiem w środku: „8 hal“.
5.	2	32×36	brązowa	W kole na księdze płonący kaganek, w okół napis: „Na budowę domu nauczycielskiego“ (1910).
6.	1	24×26	czerwona	W kole monogram „I. L.“ w okół napis: „Izba Lekarska wschod. Galic. Fundusz wdów i sierot“, na dole — wartości (1911).
	2	24×26	niebieska	Jak wyżej.
7.	2	30×36	fioletowa	Widok na tle gór, napis: „Dom Zdrowia“, na dole widok równiny podczas wschodu słońca, napis: „Burza“, przedzielone wstęgą z napisem: „Stowarzyszenie gal. c. k. Straży Skarbowej“, poniżej wartości (1911).

(dokończenie nastąpi)

ROZMAITOŚCI

Niedociągnięcia naszej propagandy

Nasi francuscy przyjaciele z dziwną uporczywością starają się zaanektować dla swej narodowości naszą wielką rodaczkę „Marię Skłodowską-Curie. W wychodzących z roku na rok encyklopediach ze słynnym „Laroussem" na czele znajduje się Maria Curie urodzona w Warszawie jako Slodovska lub Slodowska' ale jak z opisu wynika Fraucuska z krwi i kości.

Trudno zrozumieć w tym wypadku naszą propagandę, która zawzięcie milczy w takich wypadkach i wcale nie reaguje, ile razy w prasie czy wydawnictwach francuskidh wypisuje się nonsensy o Polsce i polskich sprawach.

Tak np. francuskie pismo „Paris Soir" pisze o wybitnych Francuzach, których wizerunki znajdują się na znaczkach pocztowych innych niż Francja krajów i wymienia również „Madame Curie".

Sądzimy, że w ciągu istnienia przez 20 lat naszych przedstawicielstw zagranicznych można się zdobyć na sprostowanie podobnych notatek i pouczyć popularny dziennik francuski, który napewno zaprzestałby stosowania niemieckich metod wobec wielkich Polaków.

Ostatnio z okazji odbywającego się w Paryżu zjazdu Międzynarodowej Unji do walki z rakiem ukazał się we Francji znaczek przedstawiający Piotra i Marię Skłodowską-Curie, gdzie również pominięto jej polską część nazwiska. W związku z tym warto przytoczyć, co o przeszłości naszej wielkiej rodaczki pisze jej córka, nawiasem mówiąc wychowana jako francuska.

„Jeden tylko rys tej walki podkreślimy, może najmniej dotkliwy tym razem, lecz najpodlejszy i najbardziej charakterystyczny, powtarza się on bowiem przez całe życie mojej matki. Ilekroć nadarzy się okazja, aby poniżyć tę wyjątkową kobietę, aby odmówić jej jakiegoś zaszczytu czy nagrody — wypomina się jej pochodzenie. Mówi się, że jest żydówką, Rosjanką, Niemką, Polką — wogóle „cudzoziemką", która przyjechała do Paryża, aby tu sobie bezprawnie przywłaszczyć wysokie stanowisko. Ale za każdym razem, gdy dzięki niej nowe „laury" zdobywa nauka, gdy ją poza granicami Francji czczą, honorują, jak jeszcze nigdy nikogo nie honorowano, staje się ona natychmiast w tych samych dziennikach, w artykułach podpisanyh tymi samymi nazwiskami „ambasadorką Francji", „najczystszą przedstawicielką geniuszu francuskiej rasy" i francuską „narodową chwałą". Wtenczas — tak samo niesprawiedliwie — milczy się o jej **polskim pochodzeniu z którego jest dumna.** (Maria Curie przez Ewę Curie str. 322 wydawnictwo J. Przeworskiego, Warszawa 1938).

Powinniśmy starać się o wydanie serii znaczków, które przedstawiałyby naszych laureatów Nobla, bo to napewno przysłużyłoby się polskiej sprawie lepiej niż umieszczane zawsze na znaczkach portrety osobistości jeszcze żyjących.

Dziwnym więc wydaje się zaiste, że podobiznę Marii Skłodowskiej-Curie znajdujemy na znaczkach tureckich wydanych z okazji odbywającego się w Istambule XII-go międzynarodowego kongresu sufrażystek, a nie można się doczekać znaczka polskiego z jej podobizną.

Odsłonięcie pomnika.

W dniu 21 sierpnia 1938 r. nastąpiło uroczyste odsłonięcie pomnika Gen. Brygady Kaz. Pułaskiego w „General Pułaski Park" w Manchester.

Pomnik ten przedstawia naszego rodaka na koniu, a na cokole znajduje się nast. napis:

Brigadier General
KAZIMIERZ PUŁASKI
American Army
Father of American Cavalry
Marschal General of Poland
1747 — 1779
Fell in Battle at Savannah, Ga.
Fought in the Battles of
Brandywine, Germantown, Valley Forge,
Charleston, Egg Harbor, Savannah.

Dawno oczekiwany album.

Już w pierwszej połowie października br. ukaże się nakładem Domu Filatelistycznego Jan Witkowski w Poznaniu album do znaczków całego świata. Na szczególną uwagę zasługuje druk jednostronny i niezwykle niska cena, bowiem broszurowane to dziełko obejmujące 60 stron druku jednostronnego, formatu 23,5×16,5 cm, oprawne w wielobarwną okładkę kartonową, i zawierające 1680 pól na znaczki całego świata będzie kosztowało tylko zł 1,65 w detalicznej sprzedaży. Jesteśmy przekonani, że wydawnictwo to jako rdzennie polskie, spotka się z prawdziwym uznaniem naszej młodzieży.

Stowarzyszenie Filatelistów w Radomiu.

W dniu 2 czerwca 1938 r. na nadzwyczajnym walnym zebraniu wybrano nowy Zarząd w skład którego weszli: pp.

Z. Górski jako prezes
Laterman wiceprezes
S. Konczak sekretarz
J. Krassowski skarbnik

W. Bełkowski i Chagowski, jako członkowie zarządu.

Propagandowe kasowniki.

Urząd pocztowy Poznań 3 w czasie Targów Poznańskich używał specjalnego kasownika z napisem: „TARGI POZNAŃSKIE" i widokiem reprezentacyjnego pawilonu. Z okazji III. Centralnych Zawodów Strzeleckich P.P.W. urząd pocztowy Poznań 1 używał w czasie od 1 - 24 sierpnia nadruku propagandowego w kształcie prostokąta w którym znajdują się emblematy Związku Strzeleckiego i napisy: „III. CENTRALNE ZAWODY STZELECKIE O MISTRZOSTWO WOJSKOWEGO PRZYSPOSOBIENIA POCZTOWEGO – POZNAŃ 21. 8. — 24. 8. 1938 r." Od 14 do 21. 8. urząd pocztowy w Pleszewie używał specjalnego datownika propagandowego z napisem: „WYSTAWA PRZEMYSŁOWO-ROLNICZA W PLESZEWIE 14-21. 8. 1938 r." na tle kosy obok okrągłego datownika.

W czasie trwania Targów Wołyńskich w Równem, urząd pocztowy Równe Wol. 1 używał w okresie od 1 do 25 września br. specjalnego okolicznościowego datownika z napisem: „IX TARGI WOŁYŃSKIE W RÓWNEM 11 — 25. IX. 1938 r."

Urząd pocztowo-telekomunikacyjny Żnin używał w czasie od 3 — 11 września br. propagandowego nadruku z napisem: „TARGI PAŁUCKIE W ŻNINIE 3. IX. do 11. IX. 1938 r." i motywem rysunkowym przedstawiającym herb miasta.

Również urząd pocztowy Swarzędz używał w czasie od 4. do 25. IX. nadruku propagandowego z napisem: „ZAPRASZAMY NA IV. TARGI MEBLOWE DO SWARZĘDZA KOŁO POZNANIA 4. — 25. IX. 1938 roku w 300-letnią ROCZNICĘ ISTNIENIA MIASTA".

Od 15. 8. do 5. 9. br. urząd pocztowo telekomunikacyjny Pińsk 1 używał do stemplowania listów i kartek zwykłych datownika pamiątkowego z napisem „JARMARK POLESKI PIŃSK 1".

Podobnych kasowników propagandowych używają następujące placówki pocztowo-telekomunikacyjne:

Jastarnia z napisem: JASTARNIA - BÓR PERŁA KĄPIELISK MORSKICH — SEZON od 1. V. do 30. IX".

Jurata z napisem: KOMFORTOWE UZDROWISKO I KĄPIELISKO MORSKIE — SEZON od 1. V. do 30. IX".

Kuźnica na Helu z napisem: „MORZE, SŁOŃCE, SPOKÓJ ZNAJDZIESZ W KUŹNICY — SEZON od 1. V. do 30. IX".

Urząd P. T. Wilno 1 posługuje się datownikiem propagandowym z napisem: „IV Targi Północne — Wilno 1".

Z okazji odsłonięcia Kopca-Pomnika Henryka Sienkiewicza w Okrzei, agencja pt. Okrzeja będzie używała w dniu 2 października rb. okolicznościowego datownika (kauczukowego), z rysunkiem kopca i napisem „Odsłonięcie Kopca Henryka Sienkiewicza — Okrzeja 2. X. 38 r.

Zdobywca Atlantyku na znaczkach pocztowych

Pierwszym bezspornie zdobywcą Atlantyku był admiralski statek Krzysztofa Kolumba, który widzimy na znaczku Stanów Zjednoczonych wydanym z okazji 400 rocznicy odkrycia Ameryki. W setną rocznicę próby żeglugi parowej na rzece Hudson dokonanej w roku 1808 przez Fultona wydały znowu Stany Zjednoczone znaczek za 2 c przedstawiający pierwszy parostatek, jako symbol wspaniale rozbudowanej floty o zapędzie parowym, panującej nad oceanami.

W ostatnich latach, kiedy w przelotach nad Atlantykiem zaczęły brać udział statki napowietrzne, ukazały się znaczki pocztowe przedstawiające sterowiec, jak np. niemieckie wydane w roku 1936, lub amerykańskie z samolotem „Spirit of St. Louis", na którym Karol Lindbergh jako pierwszy przeleciał Atlantyk. Nie znaczy to, że komunikacja między obu półkulami za pośrednictwem okrętów obecnie zanika — przeciwnie — rozwija się z każdym rokiem i poszczególne mocarstwa współzawodniczą w budowie coraz to większych jednostek morskich. Jeden z wielkich transatlantyków „Normandie" do niedawna najszybszy okręt świata widzimy na znaczku francuskim za 1.50 fr. A ileż to istnieje znaczków innych państw o podobnych motywach.

Z okazji lotu do stratosfery.

Na innym miejscu podajemy dokładny opis wydanego znaczka z okazji lotu „GWIAZDY POLSKIEJ" do stratosfery. Sądzimy, że wydanie to jako jedno z najoryginalniejszych spotka się z żywym zainteresowaniem ogółu filatelistów. Jakkolwiek sam motyw rysunkowy jest bardzo ładny to jednak nie posiada cech twórczych pod względem artystycznym jako, że przypomina a nawet stanowi niejako kopię znaczka wydanego w r. 1933 przez Sowiety z okazji lotu stratosferycznego. Mamy więc wrażenie, że projektodawca tym razem nie potrzebował się zbytnio wysilać, bo wzór przy „tworzeniu" miał gotowy. Jak widać u nas plagiaty stają się coraz modniejsze.

Jak powstała „Siewczyni"?

Pewien elegancki pan wyjął notatnik rysunkowy z kieszeni nakreślił ołówkiem sylwetkę, odszedł i zapomiał.

Był to znany rysownik, specjalista od rysunków rozmaitych odznak, znaczków, bank-

notów itd., który przypadkiem znalazł się, uciekając od zgiełku stolicy, w zabitej deskami wiosce Cantal, gdzie słynęła z urody uboga dziewczyna Maria, śpiewająca na targach wiejskich piosenki i sprzedająca jarzyny. Było to w r. 1897.

W trzy lata później rozpisano konkurs na nowe znaczki francuskie i tak się złożyło, że jury wybrało z pośród wielu nadesłanych projektów rysunek Roty'ego, przedstawiający postać dziewczyny siejącej ziarna o twarzy Marii z Cantalu.

„Siewczyni" ukazała się najpierw na jednej serii zaczków, a po przychylnym przyjęciu na wielu dalszych wydaniach siejąc myśli szlachetne wśród społeczeństwa, bo taką pod tę postać podłożono ideę.

Roty umarł w r. 1911, a Maria w r. 1930 jako skromna wieśniaczka, ale „Siewczyni" wciąż żyje na milionach znaczków wydanych dawniej i teraz.

Giną znaczki po drodze...

Prawnie znaczek pocztowy naklejony na przesyłkę należy tak jak przesyłka do adresata i winien do jego rąk dotrzeć razem z przesyłką.

W praktyce często dzieje się jednak inaczej mimo surowych zakazów władz pocztowych zabraniajających urzędnikom odrywania znaczków z przesyłek.

Ostatnio otrzymałem w krótkich odstępach czasu dwie przesyłki polecone z książkami wysłane z Grecji. Obie doszły w najlepszym porządku, ale obie bez greckich znaczków, które wraz z papierem z opakowania zostały wydarte!

Na pociechę na odwrotnej stronie miałem relację poczty „nadszedł w stanie uszkodzonym, brzegi rozdarte opakowania" oraz „Nadszedł uszkodzony amb. Krak.-Kryn. 143".

Trudno dziś kogoś winić, faktem jednak jest, że znaczki były naklejone, ale do adresata nie doszły.

Opakowania z relacjami poczty zostawiam w redakcji „Il. Wiad. Filatelistycznych" do ew. użytku władz pocztowych.

(—) Mgr. Jan Sajdak.

Zbrodnia filatelisty.

Pewnego dnia został zamordowany kupiec angielski W. J. Shuftleburne. W wyniku dochodzeń okazało się, że jeden z przyjaciół zamordowanego nazwiskiem Sheene, również filatelista dokonał zbrodni w tym celu, by zdobyć cenny znaczek pocztowy wartości kilku tysięcy funtów szterlngów. Szło tu o znaczek hanowerski.

Sprawność naszej poczty.

W dniu 25 kwietnia br. w Wąsewie k. Ostrowi Mazowieckiej nadano kartkę pocztową, która posiadała nast. adres: „Dom Filatelistyczny Jan Witkowski Al. Marcinkowskiego 7". Następnego dnia pocztówka ta otrzymała dopisek: „W Warszawie nie figuruje — Poznań". W ten sposób mimo nieumieszczenia przez wysyłającego miejsca zamieszkania adresata, kartka nadeszła zupełnie w normalnym czasie.

Froedego Katalog do znaczków na rok 1939.

Nadesłano nam do recenzji najświeższe wydanie tego rozwijającego się stale wydawnictwa. W katalogu na r. 1939 wprowadzono szereg ulepszeń, z których na szczególną uwagę zasługuje **nowy zupełnie** podział państw. I tak np. zaraz po Anglii podano jej kolonie, dominia oraz państwa mandatowe itd. Taksamo potraktowane są wszystkie państwa posiadające kolonie. Do Jugosławii wcielono znaczki tych państw, które obecnie należą do niej, a to: Bośnie, Czarnogórze i Serbię.

Katalog Fredego od początku istnienia forsował zasadę tak zw. cen „netto", co do tej pory udało się niestety tylko w stopniu minimalnym, bo jest to zresztą zagadnienie bardzo trudne, ze względu na stałą fluktuację cen rynkowych, a w Niemczech szczególnie dlatego, że ceny na ich rynku kształtują się zupełnie niezależnie od rynku światowego. Jeżeli chcielibyśmy wypośrodkować ceny naprawdę netto musielibyśmy również przy cenach Froedego ustalić rabat i to — jak przy innych katalogach — różny przy poszczególnych znaczkach. Oto przykład: bloki polskie z 1937 r. kosztują w handlu detalicznym ca. zł 9.—, co stanowi mniejwięcej 33 proc. ceny Froedego, który za bloki te podaje do 15 mk. Natomiast bloki polskie z r. 1938 mają cenę detaliczną u nas ca. zł 8.— co stanowi 45 proc. ceny Froedego (mk. 9 —) wreszcie znaczek 1.— zł z prezydentem-niebieski, posiada dzisiaj wartość detaliczną conajmniej zł 3.—, co stanowi znowu 100 proc. ceny Froedego (mk. 1.5o). Przykłady takie podawać możnaby bez końca, co daje dowód, że mimo naprawdę godnych pochwały wysiłków wydawcy, kwestia cen netto nie dała się do tej pory tak rozwiązać, by można było katalog ten nazwać zupełnie bezstronnie katalogiem z cenami netto.

Nadmienić jeszcze wypada, że katalog na r. 1939 wydany jest starannie, w solidnej okładce jako: Cały Świat, Europa, Znaczki Niemieckie oraz Znaczki Lotnicze i jest do nabycia po oryginalnej cenie.

„Czysto stemplować — cel filatelistyczny“

W dzisiejszych czasach spotyka się często przesyłki pocztowe zaopatrzone w powyższy napis, jednakże nie spotyka się on na naszej poczcie z należytym zrozumieniem. Jeżeli już nie wiadomo z jakich przyczyn nie można zachować odpowiedniej czystosci przy stemplowaniu przesyłek krajowych, to znacznie większą kontrolę i dokładność powinno stosować się przy stemplowaniu listów zagranicznych.

Ostatnio przesłał nam jeden z naszych prenumeratorów w Stanach Zjednoczonych koperty nadane w Poznaniu z zamazanymi stemplami, mimo że na jednej figuruje napis „Czysto stemplować — cel filatelistyczny“ i zaopatrzył je nast. uwagą: „Takie spełnianie obowiązków wytwarza antypatię do urzędników pocztowych w Poznaniu“.

Nie staramy się zgłębiać przyczyn niestarannego kasowania, ale często słyszy się o niskim uposażeniu pracowników pocztowych więc być może, że działa tu przysłowiowa zasada „jaka płaca - taka praca“, a przecież wszyscy dobrze wiemy z jaką rentownością poczta pracuje więc można odpowiednio wynagradzać i wtedy wymagać sumiennego spełniania obowiązków.

NUMIZMATYKA

Ilustracja do treści znajdującej się w poprzednim numerze.

Antoni Szczawiński — Toruń.

O monetach polskich.

(ciąg dalszy)

Typ 6 (rysunek 45). W polu monety znajdują się 2 figury siedzące naprzeciw siebie i wspólnie trzymające miecz i tarczę. Po lewej stronie litery MSZ, waga 4 grany. Typ dość rzadko spotykany. Rysunek symbolizuje podzielenie władzy, stąd też wniosek że był bity przed 1194 r. Typ 7 (rysunek 46) w obwodzie perełkowym widać lwa. W otoku napis w języku hebrajskim MSZKA KRÓL POLSKI — waga przeciętnie 3 grany.

Typ ten jakkolwiek nie należy do rzadkich, jednak z charakteru napisu do najbardziej ciekawych.

W napisie Mieszko nazwany jest Królem Polskim, a więc musiał wtedy mieć w swym posiadaniu obie stolice Polski — Kraków i Gniezno, gdyż do pierwszej przywiązana była władza, zaś w drugiej przechowane były insygnia królewskie. Ponadto Mieszko wówczas nie powinien był posiadać żadnego z braci żyjących bowiem w myśl testamentu Bolesława Krzywoustego tron Krakowski przechodził nie z ojca na syna lecz z brata na brata. Wszystko to mogło mieć miejsce dopiero po śmierci Kazimierza Odnowiciela i po odstąpieniu mu przez wdowę ostatniego Helenę, Krakowa w 1199 roku.

Jednak z tego czasu mamy brakteaty z imieniem Leszka które na pierwszy rzut oka mało różnią się od brakteatów Mieszka.

Przemawia to zatem że żydzi w owej niepewnej epoce również zabierali głos w sprawach rządzenia krajem i pismem w języku obcym dla Polakow, przedstawiali tego kogo uznać mieli za monarchę. Pochlebstwo żydowskie dla osoby Mieszka doszło wówczas do najwyższego stopnia tak że nie zawahano się nawet nazwać go Królem Polskim. Jest to dokumentem początku wpływów żydowskich na sprawy kraju.

Wybity ten typ był gdzieś w Małopolsce względnie może i na Kujawach pomimo że widzimy na nim lwa poznańskiego.

Na tym zakończę opis brakteatów z imiennymi napisami hebrajskimi. W dalszym ciągu rozpatrzę monety hebrajsko - napisowe bezimienne z tejże epoki.

C. d. n.

Redaktor: Wincenty Przywitowski - Wydawca: Jan Witkowski

Dalszy ciąg Taniej Sprzedaży ze strony 2-giej

NIEMCY
PAMIĄTKOWE WYDANIA

1933	Fryd. Wielki	3 w ⊙	1.45
1934	Saara	2 w ⊙	0.10
1934	Norymberga	2 w ⊙	0.10
1934	Załobne	6 w ⊙	0.60
1934	Schiller	2 w ⊙	0.10
1935	Powrót Saary	4 w ⊙	0.65
1935	Głowa żołn.	2 w ⊙	0.45
1935	Sw. w wieńcu	2 w ⊙	0.35
1935	Muzycy	3 w ⊙	0.35
1935	Kolejowe	4 w ⊙	0.60
1935	Młodzież hitl.	2 w ⊙	0.50
1935	Olimp. zim. na oryg. liście		1.75
1936	Lufthansa	1 w ⊙	0.15
1936	Zeppeliny	2 w ⊙	0.45
1936	Olimp. lat. list z datą otw.		5.—
dto na ark. pamiątk.			6.50
1936	Kongr. Miast	4 w ⊙	0.45
1936	Dobroczynne	9 w ⊙	2.75
1937	Obrona pow.	3 w ⊙	0.25
1937	Brun. Wstęga bl.	x	5.—
1938	Nowe zeppel.	2 w ⊙	0.75
1938	Wrocław	4 w ⊙	0.40

KORZYSTAJ Z OKAZJI

NIEMCY
POSZUKIWANE ZNACZKI

LOTNICZE Z SERJI 1934

teraz **stemplowane** tanio

5 fen	0.05 zł
10 fen	0.05 zł
15 fen	0.10 zł
20 fen	0.15 zł
25 fen	0.20 zł
40 fen	0.35 zł
50 fen	0.45 zł
80 fen	0.85 zł
100 fen	0.95 zł
2 mk	2.— zł
3 mk	3.— zł

Cała seria 11 szt. 7.85 zł

ZESTAWIENIA

Belgia	50	rozm.	—.35
	100	„	—.80
	200	„	3.—
	300	„	8.50
Bułgaria	25	„	—.40
Austria	100	„	—.75
	200	„	1.95
	300	„	3.75
	400	„	7.50
	500	„	13.50
Rumunia	50	„	—.45
Czechosłowacja	50	„	—.40
Brazylia	10	„	—.25
Łotwa	10	„	—.25
Ameryka	50	„	—.45
	100	„	1.10
Grecja	50	„	—.85
Rosja	25	„	—.30
Dania	50	„	—.45
Jugosławia	25	„	—.20
	50	„	—.45
	100	„	1.45
	200	„	6.50
Niemcy	300	„	2.10
	400	„	5.60
	500	„	11.50

TYLKO 50 KOLEKCJI

JEDNORAZOWA OFERTA
TANIEJ KOLEKCJI
wartości Katalogu Michla 1939 Mk 100.—

tylko zł 20.—

Zawartość kolekcji:

Anglia, koronacyjny 1,5 d x	mk	—.75
Gdańsk, Michel nr 63,4 x	mk	1.75
„ „ Brösen kpl. s. x	mk	4.—
Hiszpania, piękny bl. Viva Franco	mk	7.50
Jugosławia, Zefib bloczek x	mk	15.—
Niemcy, Brunatna Wstęga x	mk	5.—
„ Hitler bl. cięty (rzadki) x	mk	12.—
„ Dobrocz. kpl. seria ⊙	mk	11.05
Szwajcaria, Mi. nr 121,2,3,143 ⊙	mk	2.50
Czechy, bloczek Bratislawa x	mk	4.—
Rosja, Mi. nr 158a,b,c, 182/5 198-201A,B, VIIa,b, 207/11, 315/6, 548 ⊙ x	mk	12.89
Bułgaria, kłosy, kury, róże winogrona x	mk	2.46
U.S.A., piękny bloczek Aschewille x	mk	4.—
1 lub więcej (zależnie od zapasów) tylko znaczków lepszych wartości conajmniej	mk	17.10
Razem,	mk	100.—

Wyjątk. okazja dla zbieraczy, odsprzedawców, uprawiaj. wymianę.

TYLKO ODWROTNE ZAMÓWIENIE ZAPEWNIA DOSTAWĘ.

TEN PIĘKNY BLOCZEK

i wiele innych może Pan otrzymać

BEZ PIENIĘDZY

tylko w wymianie za polskie znaczki z obiegowej korespondencji

za: znaczków polskich z obiegu	dajemy:
5000	**1 bloczek Jugosławia Zefib**
1000	**1 ,, Hiszpania Viva Franco**
1200	**1 ,, Czechy Bratislawa**
10000	**1 ,, Francja Pexip**
1000	**1 ,, U. S. A Ascheville**
5000	**1 ,, Hitler cięty** (zamiast ząbkowany)
3000	**1 ,, Brunatna wstęga 1936**
8000	**1 ,, ,, ,, 1937** (b. rzadki)
6500	**1 serię Niemcy Olimpiada letnia** 8 wart. na orygin. liście z datą 1 dnia (rzadki)
40000	**1 komplet 45 seryj (razem 135)** znaczków koronacyjnych dla Kolonij Angielskich
2500	**1 serię Szwajcaria 3, 5, 10 fr 1917/18 r.**
3500	**1 znaczek Bawaria 1849, 9 Kreuzer**
10000	**1 serię Hiszpania 1927, 16 sztuk** z Papieżem Piusem XI. i Królem Alfonsem XIII.

Przyjmujemy znaczki myte i sortowane, nieuszkodzone. Do każdej przesyłki należy dołączyć znaczkami 55 gr na przesyłkę zwrotną. Na zasadzie naszej oferty wymiennej może każdy zdobyć poszukiwane znaczki zagraniczne **bez wykładania gotówki!** Kto jeszcze nie posiada znaczków polskich w większych ilościach, może je łatwo zdobyć, zbierając je w biurach i instytucjach z codziennej korespondencji.

Niezależnie od powyższej wymiany przyjmujemy stale w miejsce zapłaty za zamówiony towar znaczki z obiegowej koresp., płacąc:

80 gr za 1000 zn. mytych lub na wycinkach
2 gr za 1 znaczek 30 gr z Prezydentem
50 gr za 100 znaczków 20 gr Katowice
35 gr za 1 zn. 1 zł Konstytucja U. S. A.
120 gr za 1 znaczek 3 złotowy Prezydent

Szczegółowy cennik zakupu
wysyłamy po nadesłaniu znaczka na odpowiedź

NOWOŚĆ W ALBUMACH BLANCO

Na skutek licznych życzeń wydaliśmy nowy nakład kartek blanco formatu B21 z NAZWAMI KRAJÓW Europy.

Cena pojedyńczej karty wynosi 9 groszy

Każdy może sobie zamówić dowolną ilość kart poszczególnych krajów, ze względu jednakże na wysokie koszty wysyłki prosimy zamówić razem conajmniej 50 kart.

KOSZTY WYSYŁKI:

do 100 kart	zł 0.60
do 300 kart	zł 1.—
do 500 kart	zł 1.50

Stosowne OKŁADKI do tych kart formatu B 21:

Okładka na 100 kart . zł 3.90
porto —.60
Okładka na 300 kart . zł 9.—
porto —.90

Karty blanco B 21 bez napisów nazw krajów kosztują nadal tylko 6 gr za szt.

NOWE KATALOGI 1939

JUŻ SIĘ UKAZAŁY!

MICHEL	Europa . . .	6.—	- porto 0 80
	dto z wyc. rej.	7.20	- porto 0 80
MICHEL	Cały Swiat w 1 t.	8.80	- porto 1 —
	dto z wyc. rej.	11.20	- porto 1.—
MICHEL	Cały Swiat w 2 t.	10.40	- porto 1.20
	dto z wyc. rej.	12.80	- porto 1.20
YVERT	Cały Swiat . .	12.75	- porto 1.20

Dodatki do kat MICHLA abon roczny 4.50 franco
Dodatki do kat YVERT'a abon. roczny 4.50 franco

Inne Katalogi jak SENFA, ZUMSTEINA itd. po cenach orygin.
Na zapytanie (znaczek na odpowiedź).

Zamówienia płatne z góry na P.K.O 208 547 Przy wysyłce pobr. dochodzą dod. opł. poczt. w wys. 70 gr

Witkowski jest tani

BO DOSTARCZA NIE TYLKO ZNACZKI PO UCZCIWYCH NISKICH CENACH, ALE PRZEDE WSZYSTKIM ODPOWIADA ZA ICH JAKOŚĆ I PRAWDZIWOŚĆ

Druk. „POL" POLSKA FABRYKA WYROBÓW PAPIEROWYCH Sp. z o. odp. Poznań, Strzelecka 31